S.D.N. GREGORII

DIVINA PROVIDENTIA PAPAE XIIII.

CONSTITVTIO

De forma faciendi processus, & inquisitiones ex præscripto Concilij Tridentini.

Super promouendis ad regimina Ecclesiarum Cathedralium, & aliarum Superiorum, seu Monasteriorum, atq; ad cæteras dignitates, de quibus in Consistorio prouidetur.

ROMAE,
Apud Paulum Bladum Impressorem Cameralem.
M. DXCI.

GREGORIVS EPISCOPVS
Seruus ſeruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

ONVS Apoſtolicæ ſeruitutis, ad quod nuper nos dignatio diuina prouexit, aſſiduè admonet, in eam potiſſimum curam nobis eſſe paſtorali ſollicitudine incumbendum, vt quæ à Sacris œcumeniciſq; Cōcilijs pro communi totius Chriſtiani populi ſalute piè, prudenterq; ſtatuta ſunt, nulla, aut temeritate violentur, aut negligentia deſerātur; ea præſertim, quæ ad bonos, idoneoſq; paſtores Cathedralibus, ac Superioribus Eccleſijs gubernandis præficiendos pertinent, nam ſi in quibuſuis Eccleſiæ gradibus, & miniſtris curandum eſt tales eligi, qui Religione, & ſanctitate fideles ædificent, multo certè magis elaborandum eſt, ne in eius electione erretur, qui ſupra omnes gradus conſtituitur, cui tamquam ſeruo fideli, & prudenti totius familiæ cura traditur, qui ad omnem virtutem, & mandatorum Dei obſeruantiam aliorum forma eſſe debet; cum certum ſit gregis ſalutem magnopere pendere ex boni paſtoris præſtanti vita, & doctrina. Sanè Venerabiles patres, qui ex toto Terrarum Orbe ad ſacrum generale Tridentinum Concilium à Summis Pontificibus Prædeceſſoribus noſtris euocati magna frequentia conuenerunt, cum in alijs rebus multis præclarum ſtudium ad corrigendos deprauatos mores, & collapſam Eccleſiaſticam diſciplinam reſtituendam oſtenderunt, tum in eo potiſſimum inſigni zelo, magnaque cum laude laborarunt, vt rationem inuenirent, qua viri doctrina, pietate, prudentiaque excellentes, & in Eccleſiaſticis functionibus diu multumq; verſati, Eccleſijs Cathedralibus præficerentur. Nos igitur, qui cum in minoribus conſtituti Cremonen̄ Eccleſiam regeremus, in eodem Concilio cum Sanctis, & egregijs illis Patribus interfuimus, & Concilio abſoluto ad Eccleſiam noſtram reuerſi magno ſemper deſiderio flagrauimus, vt tam ſalubria generalis Concilij decreta executioni debitæ mandarentur, atq; vt id fieret pro virili parte curauimus: Multo nunc magis, cum diſponente Domino omnium Eccleſiarum cura, & ſollicitudo nos præmit, ſummo deſiderio tenemur, vt Paſtores ij præficiantur Eccleſijs, qui opus ſuum, & miniſterium impleant, & de ouium ſalute nos in Domino lætificent. Illud autem in hoc ſaluberrimo, & perneceſſario negocio, quòd eſt de Epiſcopis eligendis, & præficiendis videtur eſſe præcipuum, vt inſtructio, examen, & inquiſitio de fide, vita, moribus, doctrina, & prudentia promouendorum, tam accuratè fideliter, ac ſerio inſtituatur, vt omnis fallaciæ fuco ſemoto, certo cōfidere valeamus, tales à nobis Chriſti gregi paſcendo eſſe præpoſitos, quales tantum onus, Angelicis videlicet humeris formidandum, exigit, & quales ille expetit, qui pro iiſdem ouibus redimendis propriæ vitæ, ac ſanguini non pepercit. Et quidem in hac parte prouidentia dicti Concilij Tridentini minimè defuit, cum ſtatuerit, ac mandauerit, vt in Prouinciali Synodo per Metropolitanum habenda

prescriiberetur quibusq; locis,& Prouincijs,propria examinis,seu inquisitionis,aut instructionis faciendæ forma Romañ Pontificis arbitrio approbāda, quæ magis eisdem locis vtilis atq; opportuna esse videretur. Verum neque id hactenus nisi à paucissimis factum est, neque spes est nisi longissimo temporis spatio, vt ab omnibus fiat, atque interim, dum certa examinis, siue inquisitionis ratio à Prouincialibus Concilij expectatur, perit vber ille fructus, qui ex tam vtilibus Concilij generalis decretis sperari posse videbatur, & experientia ipsa docuit per tot annos à publicatione Concilij prædicti elapsos,quid in vnaquaq; Prouincia opus sit quidue possit fieri. Habita igitur cum Venerabilibus fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, matura deliberatione,ac de eorum vnanimi consilio,& assensu,præsenti nostra perpetuò valitura Constitutione decernimus,vt cum extra Romañ Curiam examen,instructio,siue inquisitio facienda erit,nemo omnino cuiuscumq; status, gradus, conditionisue fuerit inquisitionem prædictam sibi arrogare præsumat, sed integrum hoc negocium ijs, qui à prædicto Tridentino Concilio designantur, Apostolicæ,videlicet,sedis legatis,seu Nuncijs Prouinciarum, aut eius de quo inquisitio fit,Ordinario,eoque deficiente Ordinarijs vicinioribus relinquatur,nisi iustis de causis nobis, aut pro tempore existenti Romañ Pontifici per speciale mandatum alicui alteri hoc munus quandoque committendum esse visum fuerit. Quod si fortè aliquis prædictorum consanguinitate, aut affinitate vsq; ad tertium gradū inclusiuè promouendum contingeret;vt omnis suspicio carnalis affectus à tam sancto negocio repellatur, ille quidem eo casu censeatur exclusus, atq; ad eū,qui proximè sequitur hoc est,si Legatus excludendus erit ad Nuncium, si Nuncius ad Ordinarium, si Ordinarius ad viciniorem Ordinarium inquisitionis officium deferatur. In Curia verò hæc functio spectet, vel ad eos Cardinales,qui à nobis, vel pro tempore existente Romañ Pontifice deligentur, vel ad Cardinales earum Prouinciarum,seu Regnorum apud nos,& Sedem Apostolicam Protectores,in quibus Ecclesiæ ipsæ consistunt, si tamen ad ipsos huiusmodi vacantium Ecclesiarum relatio pertinebit, quod si de Episcopo,vel Metropolitano extra Romanam Curiam degēte ab vna Ecclesia ad aliam ex aliqua graui,& iusta causa transferendo agetur,hoc munus deficientibus Legato, vel Nuncio Apostolico eius Prouinciæ,aut Regni vbi Ecclesia ipsa à qua transfertur sita erit, ad Metropolitanum,si Episcopus,ad suffraganeum verò antiquiorem residentem, si Metropolitanus transferendus erit pertinere declaramus. Deinde, quia sacrum Tridentinum Concilium, non sine magna ratione eminentes personas, & quæ negocij magnitudinem probe intelligerent, ad hoc officium nominauit, Declaramus, & statuimus, tam Legatos, siue Nuncios, quàm Ordinarios, vel alios ab hac Sancta Sede fortè delegandos non per Auditores, aut Vicarios, aliosue ministros, sed per seipsos inquirendi munus exercere debere, quamuis ab huiusmodi personis,alijsque viris peritis adiuuari possint. Et si Prælatus inquirens per se, non posset ob locorum distantiam testes examinare circa articulum aliquem, vt legitimos natales, vel ætatem, aut aliquid eiusmodi, licebit ei articulum illum alteri personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ subdelegare, non autem vniuersam inquisitionem. Quòd si fortè contingat, aliquem supradictorum legitimè impediri, vt per se hoc munus præstare non possit,ad alios ea cura transferretur, qui sunt ab eodem Concilio Tridentino ad hoc officium designati, vt supra dictum est, de ijs qui ob consanguinitatem,vel affinitatem ab hoc munere excluduntur. Ad hæc, vt mens eiusdem Sacri Concilij rectè,ac fideliter debitæ exe-

tæ executioni mandetur, & tale sit examen, quale requiritur in negotio tanti ponderis, declaramus, ac statuimus, non esse in vita, ac doctrina promouendi inuestigãda eam rationem adhibendam, vt ab ipso promouendo articuli offerantur, ac testes producantur, sed oportere, vt Prælatus, qui munus inquirendi suscepit, articulos conscribat, atq; ipse ex officio suo illos testes vocet, atq; examinet, quos de rebus inquirendis sincerum, ac fidele testimonium daturos esse existimet. Verum, vt inquisitio prædicta facilius, ac plenius perfici, atq; expediri queat vtile erit, si Prælatus, qui inquisitionem facturus est, vel à promouendo, vel ab alio aliquo confici curet schedulam, in qua sint ordine descripta nomen promouendi, cognomen, patria, parentes, ætas, ordo, gradus, professio, functio, si quam is fortè exercuit, loca in quibus, aut Theologiæ, vel iuri Canonico operam dederit, aut longo tempore versatus fuerit, deniq; amici, ac familiares, qui tam ipsum, quàm parentes eius intime norint. Quòd si promouendus documentum aliquod exhibere voluerit, vnde ipsius ætas, gradus, dignitas, sacri Ordines, functio, officia, muneraq; aut aliquid eiusmodi comprobetur, admittendum, ac processui inserendum erit, modo documentum publicum, seu authenticum fuerit. Illud quoque prohibendum censuimus, ac expresè prohibemus, ne ad testimonium dicendum de fide Catholica, vita, moribus, doctrina, atq; aptitudine, ad regendam Ecclesiam quilibet homines admittantur, sed viri tantum graues, pij, prudentes, docti, qui de qualitatibus promouendorum rectum iudicium ferre valeant, ac vt supra diximus, sincerũ, ac fidele testimonium dare velint. Proinde tã cognati, ac nimium familiares, quàm inimici, atq; æmuli excludendi erunt. Porrò testes eiusmodi Prælatus, qui examen, seu inquisitionem habiturus erit, seorsum, ac sigillatim examinabit, & si quando iudicauerit expedire, eis ad memoriã reducet, tum iuramenti vim, tum periurij grauitatem: eosdem etiam serio, & grauiter admonebit ipsos reos futuros apud Omnipotentem Deum eorum omnium, quorum, vel committendo, vel ommittendo rei erunt, qui promouebuntur, si vel falsa narrando, vel reticendo vera, in causa erunt, vt homines indigni, vel minus idonei eiusmodi Ecclesijs præficiantur. Diligenter etiam testium qualitates cognoscere studebit, ac potissimum quam sint ad promouendos affecti, vt inde conijciat vtrum ex affectu, an ex veritate testimonium dicãt. Denique enim testes de qualitatibus promouendi interrogabit; dabit operam, vt quoad eius fieri potest omnia, & singula, quæ ad prædictam inquisitionem facere videbuntur, per ipsos exprimantur. Quamuis autem qualitates omnes promouendorum, quæ in Generalium Synodorum decretis, alijsq; Canonicis sanctionibus continentur, probe cognitæ esse debeant, ijs, quibus inquisitionis officium demandatum est, quales sunt natum esse ex legitimo Matrimonio, atq; ex parentibus Catholicis, Annum trigesimum iam expleuisse, sacris ordinibus, saltem ante sex Menses initiatum esse, gradum Doctoratus, aut licentiæ in Theologia, vel iure Canonico, aut certè publicum alicuius Academiæ testimonium obtinuisse, quoad alios docendos idoneus esse declaretur, ad hæc in Ecclesiasticis functionibus diu esse versatum, item fidei puritate, innocentia vitæ, prudẽtia, vsu rerum, integra fama, doctrina denique præditum esse; tamen, quia circa doctrinam plures fraudes committi solent, & sæpè contingit, vt nonnulli scientia vacui, de solo Doctoris titulo, aut priuilegio glorientur: volumus, vt de eorum etiã doctrina diligenter inquiratur, qui, vel Doctoratus, aut licentiæ titulis, & priuilegijs gaudent, vel etiam à publicis Academijs testimonium habuerunt, quòd idonei essent ad alios docendos; nisi fortè aliquorum insignis doctrina, ex publica ipsorum functione notoria esset. Ita verò inqui-

quisi-

quisitio facienda erit, vt quibus in locis, quanto tempore, & quo fructu Theologiæ, vel iuri Canonico promouendos operam dederit cognoscatur. Et quoniam in quibusdam Prouincijs nulla sunt Studia generalia, neq; vllæ publicè Scholæ, neq; vsus habet, vt qui studijs operam nauant, vllis Doctoratus, aut licentiæ insignibus decorentur, declaramus in eiusmodi locis sufficere, si testimonio virorum grauium, & Sacræ Theologiæ, vel iuris Canonici peritorum constet, promouendos ea scientia Theologiæ, vel Canonum verè pollere, vt idonei sint ad ea docenda, quæ populum Christianum scire oportet, ac muneris sibi iniungendi necessitati valeant satisfacere. Testes præterea deponant se de scientia promouendorum certos redditos esse ex eo, quòd prædictos promouendos specimen suæ doctrinæ publicè, vel priuatim dedisse cognouerint. Quòd autem ad regulares pertinet cum ad Ecclesias Cathedrales promouendi fuerint: ne fraus vlla subrepere possit, in eo, quòd idem Tridentinum Concilium statuit, vt regulares à suis Superioribus sufficientis doctrinæ testimonium habeant. Declaramus nomine Superiorum eos dumtaxat intelligendos esse, qui nullum sui Ordinis Superiorem agnoscunt, siue ij cuiusuis Ordinis Abbates, Magistri, aut Ministri, aut Præpositi generales, aut quarumlibet Congregationum Præsidentes, siue Definitores, aut Visitatores Capitulum Generale repræsentantes, siue alij quocunq; vocabulo nominentur, & in eorum absentia ipsorum Vicarij, seu Commissarij Generales, vel in Romana Curia Procuratores Ordinum, aut Congregationum generales in hac parte succedant. Et nihilominus præter Superiorum testimonium, qui fidem facient eiusmodi regulares ad alios docendos idoneos esse, volumus ea seruari, quæ de ijs diximus, qui publicum suæ doctrinę ab aliqua Academia testimonium habēt, vt videlicet serio inquiratur an regulares ad Cathedrales Ecclesias promouendi eos progressus in studijs fecerint, qui in futuro Antistite requiruntur. Post inquisitionem vero de fide, vita, moribus, doctrina, & prudentia promouendi, necnon informationem de statu Ecclesiæ, alijsque necessarijs rebus, quæ pariter coram superius expressis Prælatis iuxta eiusdem Concilij decreta fieri debet, professio Fidei Catholicæ à promouendo facienda erit; quam quidem ab eo dumtaxat recipiendam esse declaramus, ad quem inquisitio pertinebit; nisi fortè, qui professionem emissurus est à Prælato inquirente longè distet: tūc enim is Prælatus ex subdelegatione inquirentis professionem admittere debebit, cui promouendus vicinior erit, quod idem intelligatur, de informatione de statu Ecclesiæ, accipienda; si quando contingeret, vt in alia Prouincia, siue Regno esset Ecclesia, in alio promouendus. Recipiet autem Prælatus professionem promouendi præsente Notario publico, ac testibus, atque eam à se admissam, ac receptam propriæ manus subscriptione testabitur. Is quoq; qui professionem eiusmodi fecerit, in eo loco vbi proprium nomen profitentis exprimi solet, nomen suum manu propria adscribet. Deniq; his peractis Notarius publico Instrumento fidem faciet de professione prædicta adhibitis testibus, vt præfertur. Vbi vero totum examen, seu inquisitio de persona promouenda perfecta fuerit, ea in Instrumentum publicum redacta cum toto testimonio, ac professione fidei emissa ad hanc Sanctam Sedem, vt Concilium statuit, quamprimum clausa, & obsignata in forma authentica transmittenda erit. In qua re obseruari volumus, vt professio Fidei ijsdem omnino verbis descripta sit, quæ in ea forma continentur, quam felicis recordationis Pius Papa IIII. Prædecessor noster statuit obseruandam, & vt Prælatus, qui instructionem, examen, & inquisitionem fecit, vel per literas separatas simul tamen cum processu mittendas, vel per subscriptionem

dicti

dicti processus significet, quanta fides testibus examinatis, eorumq; dictis, & scripturis productis suo iudicio habenda sit; simul etiam quid de promouendo ipse sẽtiat, processus autem sic formati, & ad Curiam transmissi, à Cardinale, cui proponendi munus incumbet, & à tribus Prioribus Ordinum Cardinalibus, vt moris est, iuxta formam Concilij prædicti subscribentur, & expedientur. Volumus autem, vt Cardinalis relator moneat promouendum si præsens in Curia fuerit, vt iuxta Concilium Lateranẽ nouissimè celebratum omnes Cardinales, siue maiorem partem Collegij adeat, antequam Ecclesiam proponat, vt quæ à referente Collega sint audituri, oculata fide quantum ad personam promouendi attinet cognoscere possint. Hæc porrò omnia, quæ de promouendis ad Ecclesias Cathedrales dicta sunt, ad eos etiam pertinere atque in eorum promotione seruanda esse declaramus, & decernimus, qui nominati, præsentati, aut electi fuerint, ad dignitates Abbatiales, ac Prioratus, seu Præpositatus, Monasteriorum regimina, aut alias Regularium cuiusuis Ordinis, aut etiam secularium præfecturas, de quibus Consistorialiter prouideri contigerit, atq; eos præsertim, quibus præter curam, & regimen Monachorum, aut Canonicorum, Clericorumq; Regularium, vel secularium annexa est in populum iurisdictio spiritualis, vel temporalis, excepta tamen ætate circa quam nihil innouamus. Quo vero ad doctrinam, cum generalia Concilia non statuant, vt personæ promouendæ ad Regulares dignitates Doctoratus, siue licentiæ gradum suscipere, vel publicum testimonium ab Academia aliqua habere teneantur, & tamen æquum sit, vt ea doctrina polleant, qua onus sibi imponendum substinere valeant, declaramus, & statuimus, vt Prælati, qui inquirendi munus suscepturi sunt, studiosè, ac diligenter inquirant super doctrina eiusmodi personarum iuxta modum, & formam superius præscriptam, vt nos, & pro tempore futuri Romañ Pontifices habita de illis vera informatione per processum, qui ab inquirente transmittetur, certo statuere, ac iudicare possimus, an persona promouenda verè sit talis qualem dignitas illa ad quam prouehenda est, exigit, & requirit. Hortamur verò in visceribus Domini Nostri Iesu Christi, ac paterna charitate monemus eos omnes, qui ab hac Sãcta Sede nominandi, presentandi, vel etiam eligendi futuros Episcopos, vel Abbates ius habent, vt serio apud se cogitent quãti momenti sit hoc negocium, ex quo salus animarum, tranquillitas Reipublicæ, incolumitas Religionis, propagatio fidei, aliaq; permulta, & maxima bona dependent. Illud etiam sæpè, & sæpius ad mentem reuocent, quod Sancta Tridentina Synodus admonet, nihil se ad Dei gloriam, & populorum salutem vtilius posse facere, quàm si bonos pastores, & Ecclesiæ gubernandæ idoneos promoueri studeant, eosq; alienis peccatis communicantes mortaliter peccare: nisi quos digniores, & Ecclesiæ magis vtiles ipsi iudicauerint non quidem precibus, vel humano affectu, aut ambientium cupiditatibus; sed eorum exigentibus meritis præfici diligenter curauerint. De nominandis verò præsentandis, vel eligendis ad Regulares dignitates præter ea, quæ superius obseruanda esse declarauimus, illud quoque paternis his nostris hortationibus, & monitionibus adijciendum censuimus, vt nominationis, præsentationis, vel electionis ius habentes eos deligere studeant, atque omnino conentur, qui non modo eundem Ordinem sint ante professi, sed in eodem etiam satis diu laudabiliter versati, neque enim decet, vt magistri aliorum esse incipiant, qui non fuerint ante discipuli, & subditi imperare præsumant, qui prius non didicerint Superioribus obedire. Eos deniq; qui vel examinando, & inquirendo, vel testimonium ferendo operam suam in hac re præstabunt serio admonemus,

nemus, vt ea fide, ac diligentia in negocio tanti momenti versentur, vt à Deo, & à nobis laudem pro bono opere expectare valeant. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ prohibitionis, voluntatis, declarationis, decreti, statuti, hortationis, & monitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Dat. Romæ in Monte Quirinali, Anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo quingentesimo nonagesimo primo, Idibus Maij, Pontificatus Nostri Anno Primo.

A. Card. Montaltus Summator.

M. Vestrius Barbianus.

A. de Alexijs.